

Kopie

Afgeleverd aan: Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel

Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Repertoriumnummer
2016/ 3096
Datum van uitspraak
8 december 2016
Rolnummer
2016/AB/132

Uitgifte

Uitgereikt aan

op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

COVER 01-00000725485-0001-0010-01-01-1

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - werkloosheid
tegensprekelijk arrest
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 2°, Ger. W.)

B appellant,
vertegenwoordigd door mr. DE KEERSMAECKER K. loco mr. BIESEMANS Bart, advocaat te
1700 DILBEEK, Ninoofsesteenweg 177-179,

tegen

RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVOORZIENING, met zetel te 1000 BRUSSEL, Keizerslaan 7,
geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. KRUIJEN Valerie, advocaat te 1800 VILVOORDE,
Xavier Buissetstraat 26.

*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 21 januari 2016 door de arbeidsrechtbank te Brussel, 7e kamer (A.R. 10/8171/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 9 februari 2016,
- de neergelegde conclusies,
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 10 november 2016, waarna de debatten werden gesloten, het openbaar ministerie een mondeling advies heeft gegeven, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

*

DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

De heer B , die arbeidsongeschikt erkend was door zijn ziekenfonds, werd vanaf 1 mei 2008 terug arbeidsgeschikt verklaard. Hij betwistte deze beslissing voor de arbeidsrechtbank.

In afwachting van de beslissing vroeg hij vanaf 1 mei 2008 uitkeringen aan als werkloze.

Op 4 december 2009 werd de vordering van de heer B door de arbeidsrechtbank gedeeltelijk gegrond verklaard en werd een arbeidsongeschiktheid erkend van 1 mei 2008 tot en met 20 november 2008. De heer B evenals zijn ziekenfonds berustten in deze beslissing.

2.

Ingevolge dit vonnis verloor de heer B , in toepassing van artikel 62 § 2 van het Koninklijk Besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, (verder het werkloosheidsbesluit) het recht op uitkeringen in de werkloosheid, die aldus onverschuldigd werden.

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening wendde zich tot het ziekenfonds op basis van zijn subrogatierecht, doch bekwam slechts terugbetaling van een gedeelte van de uitbetaalde werkloosheidsuitkeringen, waarvan het bedrag hoger was dan de ziekte-uitkering waarop de heer B recht had.

Bij beslissing van 10 maart 2010 werd de heer B uitgesloten uit het recht op uitkeringen voor de periode van 1 mei 2008 tot en met 20 november 2008 en werden de uitkeringen voor deze periode teruggevorderd, ten belope van het bedrag dat niet terugbetaald werd door het ziekenfonds, € 953,20.

3.

Bij verzoekschrift van 3 juni 2010 tekende de heer F beroep aan tegen deze beslissing. Hij vroeg dat in toepassing van artikel 169 al. 5 van het werkloosheidsbesluit de terugvordering zou beperkt worden tot het brutobedrag van de achterstallige uitkeringen arbeidsongeschiktheid, dus tot het bedrag dat terugbetaald werd door het ziekenfonds.

Bij vonnis van 21 januari 2016, ter kennis gebracht bij gerechtsbrief van 28 januari 2016, heeft de arbeidsrechtbank de vordering als ongegrond afgewezen

DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is ingesteld in overeenstemming met de toepasselijke wettelijke bepalingen. Het is eveneens tijdig. Het beroep is ontvankelijk

BEOORDELING.

1.

De eerste rechter was van oordeel dat de beslissing van de gewestelijk directeur van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening om geen toepassing te maken van artikel 169 al. 5, een discretionaire bevoegdheid uitmaakte. Aldus kon deze door de rechtbank alleen vernietigd worden wanneer zij kennelijk onredelijk was. Dit was volgens de rechtbank niet het geval omdat de gewestelijk directeur een correcte toepassing gemaakt had van de interne richtlijnen die daarover binnen de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening waren opgesteld en deze richtlijnen niet kennelijk onredelijk waren

2.

De heer B. betwist dat de bevoegdheid van de gewestelijk directeur een discretionaire bevoegdheid zou uitmaken. Hij stelt verder dat de voorwaarde, opgenomen in de interne richtlijnen van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening - dat de goede trouw alleen kan weerhouden worden wanneer de werknemer de gerechtelijke beslissing bij het werkloosheidsbureau doet toekomen voor het einde van de kalendermaand, volgend op deze waarin het vonnis was uitgesproken kennelijk onredelijk is. De verzekerde neemt slechts kennis van het vonnis na de kennisgeving ervan bij gerechtsbrief, waarvoor de wet een termijn voorziet van acht dagen na de uitspraak ervan. Verder moet de verzekerde, en ook de tegenpartij, in de gelegenheid zijn om na te gaan of hoger beroep tegen het vonnis aangewezen is. De termijn voor kennisgeving aan de gewestelijk directeur kon derhalve in redelijkheid slechts beginnen lopen vanaf het ogenblik dat het vonnis definitief was. Deze termijn werd gerespecteerd.

3.

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis. De Rijksdienst blijft van oordeel dat het om een discretionaire bevoegdheid gaat. De termijn, vastgesteld in toepassing van punt 2 van de instructie, is een termijn die overeenstemt met de termijn voorzien door artikel 92, § 3, eerste lid van het Ministerieel Besluit van 26 november 1991 tot uitvoering van het werkloosheidsbesluit, voor het indienen van een wijzigende gebeurtenis die zich voordoet tijdens de werkloosheid.

4.

Overeenkomstig artikel 60 van het werkloosheidsbesluit moet de werknemer, om uitkeringen te kunnen genieten, arbeidsgeschikt zijn in de zin van de wetgeving op de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Overeenkomstig artikel 62 § 2 kan de werknemer, die bij toepassing van de wetgeving op de verplichte ziekte en invaliditeitsverzekering als arbeidsgeschikt wordt beschouwd en die deze beslissing voor de bevoegde rechtbank betwist, voorlopig uitkeringen genieten.

Indien hij in het gelijk wordt gesteld, betaalt de verzekeringsinstelling aan de Rijksdienst het bedrag van de intussen aan de werknemer betaalde uitkeringen terug, ten belope van het totaal van de achterstallige uitkeringen van de ziekte en invaliditeitsverzekering waarop de betrokkene recht heeft. Het saldo wordt teruggevorderd door de Rijksdienst.

In toepassing van deze bepalingen - en dat wordt ook niet betwist - kon de bestreden beslissing de terugvordering opleggen van het bedrag van € 953,20, dit is het saldo van de ten onrechte genoten werkloosheidsuitkeringen, dat niet konden teruggevorderd worden van het ziekenfonds.

5.

Overeenkomstig artikel 169 van het werkloosheidsbesluit dient elke onrechtmatige ontvangen som te worden terugbetaald. Overeenkomstig al. 5 van deze bepaling kan, wanneer de werkloze bewijst dat hij te goeder trouw uitkeringen ontvangen heeft, of ook wanneer de directeur beslist gebruik te maken van de mogelijkheid slechts een verwittiging te geven in de zin van artikel 157 bis van het werkloosheidsbesluit, het bedrag van de terugvordering beperkt worden tot het brutobedrag van de inkomsten die de werkloze genoten heeft en die niet cumuleerbaar waren met de uitkeringen.

De goede trouw veronderstelt dat de werkloze niet wist - of in redelijkheid niet kon weten - dat hij geen aanspraak kon maken op de werkloosheidsuitkeringen, of het bedrag ervan, die hem werden uitbetaald

Het beroep ingesteld door de heer E voor de arbeidsrechtbank betwist de bestreden beslissing in zoverre deze (impliciet) geen toepassing gemaakt van artikel 169, al. 5 van het werkloosheidsbesluit.

6.

Ten onrechte voert de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening aan dat de beslissing van de gewestelijk directeur om al dan niet toepassing te maken van artikel 169 al. 5 van het werkloosheidsbesluit, een discretionaire bevoegdheid uitmaakt, waarop de rechtbanken slechts een beperkte controle zouden kunnen uitoefenen.

De arbeidsrechtbank oefent een toetsing met volle rechtsmacht op de beslissingen van de gewestelijk directeur van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening. Mits eerbiediging van het recht van verdediging en binnen het kader van het geding, zoals dit door de partijen is bepaald, valt alles wat onder de beoordelingsbevoegdheid van de directeur valt, onder de controle van de arbeidsrechtbank, behoudens wanneer een bijzondere bepaling uitdrukkelijk aan de directeur een discretionaire bevoegdheid toekent omtrent een te nemen beslissing. (cf. Cass. 22.02.1998, S970099N; Cass. 22.05.2004, SO20076F; <http://jure.juridat.just.fgov.be>).

Uit de tekst van artikel 169 van het werkloosheidsbesluit kan niet afgeleid worden dat de wetgever voor het aanvaarden van de goede trouw, die kan leiden tot een beperking van het recht op terugvordering, een discretionaire bevoegdheid heeft willen toekennen aan de Gewestelijk directeur.

Een dergelijke discretionaire bevoegdheid kan ook niet ontstaan doordat de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, ter attentie van de gewestelijk directeurs, een interne instructie heeft opgesteld, waarin de voorwaarden worden opgesomd die moeten vervuld zijn opdat artikel 169 al.2 wordt toegepast, in de situatie bedoeld door artikel 62 § 2 van het werkloosheidsbesluit.

7.

De werknemer die in toepassing van artikel 62 § 2 van het werkloosheidsbesluit uitkeringen ontvangt in afwachting van een beslissing van de arbeidsrechtbank in zijn geschil met het ziekenfonds, en deze uitkeringen achteraf moet terugbetalen, treft in de regel geen schuld aan het onverschuldigd karakter van de genoten werkloosheidsuitkeringen. De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening aanvaardt dit overigens door het uitvoeren van een interne instructie met betrekking tot de toepassing van artikel 169 al. 5 in een dergelijke situatie.

8.

Op zich kan er uiteraard geen bezwaar bestaan tegen het feit dat de Rijksdienst, ten einde tot een uniforme toepassing te komen van de reglementering, bepaalde richtlijnen uitvaardigt. De rechter die gevat is over een betwisting heeft echter de bevoegdheid deze richtlijn terzijde te schuiven, wanneer de gestelde voorwaarden ertoe leiden dat de werkloze het voordeel van artikel 169 al. 5 niet kan bekomen, terwijl hij aan de voorwaarden daarvan voldoet.

De bewuste interne richtlijn van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening voorziet dat artikel 169 al. 5 kan toegepast worden wanneer cumulatief aan vier voorwaarden is voldaan:

1. de bevoegde rechtbank heeft het beroep van de werknemers tegen de geschiktheidsbeslissing van het ziekenfonds gegrond verklaard;
2. de werknemer heeft de gerechtelijke beslissing onmiddellijk mede gedeeld aan het werkloosheidsbureau: aan deze voorwaarde is voldaan als een kopie van de gerechtelijke beslissing aankomt op het werkloosheidsbureau uiterlijk de laatste dag van de kalendermaand volgend op deze tijdens dewelke het vonnis werd uitgesproken.
3. de werknemer heeft geen schuld aan het feit dat het bedrag van de achterstallige ziekteuitkeringen kleiner is dan het bedrag van de voorlopige uitkeringen die hij genoot in de beschouwde periode;
4. de werknemer heeft de gerechtelijke procedure niet nodeloos laten voortduren.

Volgens de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening zou de heer B. tekort gekomen zijn aan de verplichting opgenomen onder nr. 2: de beslissing van de arbeidsrechtbank dateert

van 4 december 2009 en het is slechts op 4 februari 2010 dat het werkloosheidsbureau de beslissing ontvangen heeft. Voor de andere voorwaarden is er geen betwisting.

9.

Terecht merkt de heer B op dat deze tweede voorwaarde, in zoverre ze de beschreven termijn bepaalt waarbinnen de beslissing moet aankomen bij het werkloosheidsbureau, geen redelijke grondslag heeft.

In de eerste plaats stemt de datum van het vonnis niet overeen met de datum waarop het vonnis bij gerechtsbrief van de verzekerde wordt ter kennis gebracht. Overeenkomstig 792 al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek dient de gerechtsbrief te worden verzonden binnen de acht dagen na de datum van het vonnis. De verplichting van de werkloze kan in ieder geval niet beginnen lopen vooraleer hij het vonnis ontvangen heeft.

In de tweede plaats houdt deze termijn geen rekening met de mogelijkheid dat hoger beroep aangetekend wordt tegen het vonnis, hetzij door de verzekerde, hetzij door het ziekenfonds. De wet heeft aan beide partijen een termijn van één maand gelaten om zich te beraden over een al dan niet berusting in het vonnis. De termijn waarover de verzekerde moet beschikken om het werkloosheidsbureau in kennis te stellen van het vonnis van de arbeidsrechtbank kan in redelijkheid niet beginnen lopen zolang het vonnis niet definitief is. Vermits het vonnis automatisch bij gerechtsbrief ter kennis wordt gebracht, heeft de verzekerde geen enkele invloed op deze termijn.

Ten derde kan een strikte toepassing van de regel, wanneer de kennisgeving van het vonnis gebeurt tijdens het gerechtelijk verlof tot de absurde situatie leiden dat termijn om het vonnis aan de Rijksdienst mede te delen verstrijkt vooraleer de beroepstermijn verstrijkt. Deze laatste wordt immers, bij een kennisgeving tijdens het gerechtelijk verlof, verlengd tot 15 september.

10.

In de voorliggende betwisting is de kennisgeving van het vonnis gebeurd bij gerechtsbrief van 11 december 2009, die bij de heer E werd aangeboden op 15 december 2009. De beroepstermijn liep bijgevolg tot 15 januari 2010. Het vonnis werd door de syndicale organisatie van de heer B aan het werkloosheidsbureau toegezonden bij schrijven van 2 februari 2010. Het werd ontvangen op 4 februari 2010. Het vonnis is aldus ter kennis gebracht ruim binnen de maand volgend op het definitief worden ervan. De heer B is aldus zeker diligent geweest.

Het hof ziet verder ook niet in hoe, in de concrete omstandigheden van de zaak, het niet respecteren van de voorziene termijn, verband kan houden met het begrip goede trouw. Wanneer de interne instructie een strikte termijn voorziet om het werkloosheidsbureau in kennis te stellen van de beslissing van de arbeidsrechtbank, dan ziet het hof daarvoor als enkele mogelijke grondslag het feit dat moet voorkomen worden dat de werkloze, die zich

realiseert dat de uitkering die hij gaat ontvangen in de ziekteverzekering in feite lager is dan deze in de werkloosheidsuitkering, zou trachten langer te genieten van de meer voordelige werkloosheidsuitkering.

In deze zaak heeft de arbeidsrechtbank de vordering van de heer B slechts toegewezen voor een beperkte periode, met name voor de periode van 1 mei 2008 tot en met 20 november 2008. De terugvordering heeft dan ook maar enkel betrekking op deze periode. Er kan moeilijk ingezien worden hoe de werknemer, door niet onmiddellijk het vonnis mede te delen aan het werkloosheidsbureau, niet te goeder trouw zou gehandeld hebben.

11.

Ten onrechte verwijst de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening naar de toepassing van artikel 92 § 3, 1^e lid van het Ministerieel Besluit van 26 november 1991 dat voorziet in eenzelfde termijn voor het indienen van een nieuwe aanvraag werkloosheidsuitkeringen ingeval van een wijzigende gebeurtenis die zich voordeed gedurende de werkloosheid. Het vonnis van de arbeidsrechtbank is geen wijzigende gebeurtenis die het indienen van een nieuwe werkloosheidsaanvraag noodzakelijk maakt in de zin van de vermelde bepaling.

12.

Het hoger beroep is dan ook gegrond.

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend mondeling advies van mevrouw Nathalie Van den Brande, substituut-generaal, waarop geen repliek.

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond. Hervormt het bestreden vonnis en opnieuw wijzend,

Vernietigt de bestreden administratieve beslissing van 10 maart 2010 in zoverre zij, bij de vaststelling van het bedrag van de onverschuldigde betaling, geen toepassing maakt van artikel 169 al. 5 van het werkloosheidsbesluit.

Zegt voor recht dat de heer B niet gehouden is tot terugbetaling van het bedrag van € 953,20.

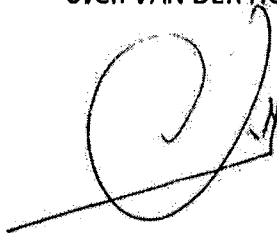
Veroordeelt, in overeenstemming met artikel 1017 al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek, de
Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening tot de kosten van het hoger beroep, begroot in hoofde
van de heer B op 174,94 €.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel,
samengesteld uit:

Fernand KENIS,
Christian LAURIERS,
Daniël HEYVAERT,
bijgestaan door :
Sven VAN DER HOEVEN,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-bediende,
griffier.

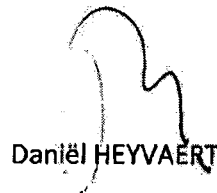
Fernand KENIS

Sven VAN DER HOEVEN

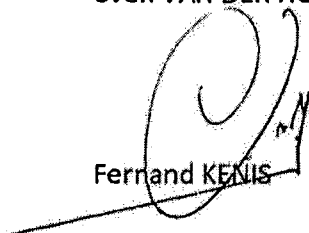
Christian LAURIERS

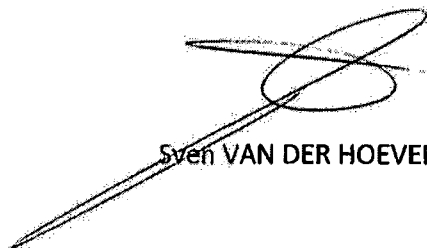
Daniël HEYVAERT

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 8 december 2016 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Sven VAN DER HOEVEN, griffier.

Fernand KENIS

Sven VAN DER HOEVEN

